

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] vt hec statuta ad p[er]sonas ecclesiasticas cuiuscu[m]q[ue] ordinis
extenda[n]tur

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta Engilberti rii.

sententiarum predictarum. scz excoicatio-
nis suspensiois et interdicti et ad ea-
rum executione qncunqz et quotiescuqz
opus fuerit. et aliqđ forefactorū pdictō
rum committi cōtingerit in ciuitate aut
diocesi Colōn. omni fraude et dolo per-
uenis exclusis fideliter teneantur. Si
quis at prelatus in his remissus fuerit
et ex pre ecclesie vel psonē iniuriarū vel
damnum passi. tertio requiritus ad ex-
ecutionem pmissorū pnt in superioribus
cōtinetur. p se vel p aliu pcedere neg-
lexerit sniaz suspensiois a nobis latam
in his scriptis incurrat facta ipa omissi-
one. quā scz suspensiois sniaz si p octo
dies in negligentia p durando sustine-
rit. tertio incurrat excoicatiois sniam
a nobis latā in his scriptis. Et nihilominus
cōtra euz ad vltiora p nos de
cōsilio capituli et porū Colōn. pcedat.

Contra clericos in executionibus
sententiarū remissos et sententias ipas
modo debito nō seruantes.

Item hebdomadarij in ecclesijs eōuen-
tualibus. plebani rectores seu pmissor-
es parochialiu ecclesiarū et capellarum
ciuitatis et diocesis Colōn. q in suis ec-
clesijs seu capellis illos q ex aliquibus
caus de qbus sup dictū ē. excoicatiois
incurserint vel turis vel hois et fuerit
vt pmissus est excoicari nūciandi. denū-
ciare omiserint ipa omissione se seriat ex-
coicatiois sniaz in his scriptis a nobis
latā incurrisse et poterunt depositionis
periculū formidare si diuinis se ingesse-
rit sic ligati. ita vt nisi celeri satisfactioe
sibi prospererint monitione premissa a
suis ordinarijs puenit beneficijs q ha-
bent illa alijs psonis idoneis p eos.
ad quorū spectant collatione cōferant.
Si quis at sacerdos in loco ppter cap-
tuitatem clerici vel propter spoliū ec-
clesie vel ecclesiastice psonē vel propter
aliquā aliarū causarū pdictarū interdī-
cto celebrauerit et sit irregularis incō-

tinenti nō destiterit. aut infra quidecūqz
dies nō satisfecerit nobis et ecclesie. ex
tunc incurrat ipō facto excoicatiois
sententiā quā in hmoi. presumptores feri-
mus in his scriptis. In qua excoicatio-
ne si p quidecim dies psumaciter pdu-
rauerit negligens satisfacere. extunc sit
ipō facto oibus beneficijs ecclesiasticis
q habet destitutus Et si illi ad quos be-
nificiorū hmoi collatio pertinet. et
alijs psonis nō cōtulerint infra mēsem
eorum collatio ad proximū superiorem
denouat. Si vero beneficiū sacerdos
nō habuerit hmoi sit post tempus p v-
ctū inabilis ippetū ad aliqđ obtine dā

Et pcepto forefacto statim cesset a diuinis
nō qd p ignoratiā possit excusari

Item ne aliquis prelatus archi-
diaconus ppositus decanis ca-
pitulorū et christianitatis aut re-
ctor ecclesie vel capelle p crassam igno-
ratiā ab observationibus sniarum pre-
dictarū se valeat excusare. cū difficile sit
singulari denūciatioe singulari aurib⁹
inculcari captiuatione clerici vel spoli-
um ecclesie vel ecclesiastice psonē. aut ali-
ud qdēcuqz forefactū. ppter qđ loca aliqđ
cōtingit esse interdita. sicut super⁹ in
pluribus locis est expressum. Statuim⁹
vt prelati archidiaconi prepositi decani
et rectores seu vicarij. q cito captiuitas
clerici vel spoliū. aut aliqđ forefactū. de
qđ⁹ ē sup dictū ad eoz noticiā vel fama
deserere vel alio qēcuqz mō puenit sta-
tim cesset a diuinis vbi b⁹ in pmissa fue-
rit faciendū et ad observatione et execu-
tionē dictarū sniaz p se vel p alios tene-
ant. Alioqn si obstare excusatioe crasse
ignoratiē penis et snijs sbiaceat. s. dicit.

Et hec statuta ad psonas ecclesiastice
tas cuiuscunqz ordinis extēdant

Et statuimus vt ad monasteria
et bona eorum et ad monachos et
religiosas personas cuiuscunqz

Statuta Engilberti.

ordinis ciuitatis dioceſis Colonię ſan-
ta hmoi extendatur. Et monachoru p/
lati et monachi ac alie perſone religioſe
ad obſervationē et executionē teneant
eorundē. Et ſi aliq̄ pſone religioſe cu/
iuſcuq̄ ordinis exiſtant. ſe uoluerint oc/
caſione aliquis priuilegiū ab executione
ſeu obſervatione ſtatutorū iſtorū tueri
uel excuſare. predictōrū ſtatutorū auxi/
lio nō inuentur.

Ut hec ſtatuta ne aliquē latere poſ/
ſint ſepius publicentur.

Item ſtatuumus et mandamus
in uirtute ſande obedientie. ut
hec eadē ſtatuta p̄ oēs eccleſias
cōuentuales et prochiales et capellas
ciuitatis et dioceſis Colonię ſingulis annis
ne aliquē latere poſſint ſepius publicē
tur. et in capitulis ruralibus plegant.

Ut nomina ſacrilegorū poſita in re/
giſtro ſepius recitentur.

Item noiā eorū q̄ cōtra eccleſi/
as. ſeu pſonas eccleſiaſticas. ali/
quo modorum ſupradictōrū ex/
ceſſerint uel delinquerint. ſtatim cū hoc
factum fuerit. ponatur in regiſtro et ſe/
pius recitentur in publico. ut ſciri poſ/
ſit ex qualitate facti et eius circūſtantijs
necnō ex dilatione ſatisfactiois. qualis
ſit cōtra excedentes et delinquentes hu/
iuſmodi procedendū. nec deleantur eor/
um noiā. niſi congrua ſatisfactione p̄ce/
dente. Si quid uero dubij aut difficul/
tatis ſup̄ p̄miſſis emerſerit. hoc nobis. ca/
pitulo et p̄toribus Colonię. reſeruamus
deklarandū. Nos uero caplin. p̄lati et
alia capitula eccleſiarum ciuitatis ⁊ di/
oceſis Colonię. plenā in dño fiducia obti/
nentes q̄ p̄ ſtatuta hmoi. eccleſijs ⁊ mo/
naſterijs. et pſonis tā eccleſiaſticis et re/
ligioſis in ſp̄ialibus et t̄p̄alibus p̄ui/
ſum ſit. et debeat prouideri ad obſerua/
tionē eorū ſtatutorū. bona fide dñi
fraude et dolo excluſis. firmiter obliga

mus ſigilla eccleſiarū n̄rarum eiſdē ſta/
tutis in teſtimoniū apponentes. Datum
āno dñi milleſimo ducenteſimo ſexage/
ſimo ſexto. Sexto idus Maij. ¶ Et oīa
et ſingula ſtatuta auctē p̄ntis prouincia/
lis concilij. in ōnibus ſuis modo forma/
clauſulis. et tenoribus. ac penariū adter/
tionibus. ad totā n̄raz prouinciam ex/
tendimus. et prouincialia ſtatuta ſaci/
mus. decernentes ut ſtatuta prouincialis
debere teneri et obſeruari. ſic q̄ in quar/
libet ciuitate et dioceſi n̄re prouincie ea
teneantur et obſeruent. ſicut ſub uerbis
n̄re ciuitatis et dioceſis. tāq̄ ſynodalia
ſunt concepta ac p̄mulgata. et hacten⁹
obſeruata. Saluis tñ alijs ſtatutis ſy/
nodalibus eccleſie n̄re Colonię a no/
bis ſue p̄deceſſoribus noſtris editis. ne
etiā ſtatutis ſuffraganeorū n̄rorū. ſi que
hnt. quibus ſi in aliquo repiant p̄ntib⁹
ſtatutis ſria uel diuerſa ab eiſdem. In/
q̄ntū et in eo in quo melius et plenius
prouident eccleſijs monaſterijs et p̄p̄/
locis eccleſiaſticisq̄ pſonis et earū reb⁹
et nō iſtis. Si uero plenius et melius
p̄ntibus ſtatutis eiſdē prouidetur. iſtis
et nō illis decernimus fore ſtandū ut
hoc uidelicet ut n̄ melius et plenius p̄
iſta ſtatuta uel p̄ illa prouideatur iudi/
cio ſine arbitrio executorū ip̄orū ſtatutō/
rum duximus relinquendū. ¶ Pre/
terea executionē p̄ntiū ſtatutorū ac ab/
ſolutionē ſuſpēſiois et relaxationē ſent/
entiarū in eiſdem ſalarum ſeu eorū au/
d̄toritate ſerendari ad nos et noſtrum
Officialem Colonię. in n̄ra ciuitate et di/
oceſi. et ad quēlibz n̄rorum ſuffragane/
orum et ſuos Officiales ſiue ad ip̄os ad
quos de iure uel de conſuetudine. q̄ ad
ſynodalia eorū ſtatuta p̄tinet in ſingul/
lis ſuis ciuitatibus ⁊ dioceſis. volumus
p̄tinere. Uerū ut oīs ſubiguitas p̄plex/
tas et difficultas quo ad obſeruantiam
p̄ntium ſtatutorū in futurū ciuitentur.
de cōſenſu exp̄eſſo et auct̄oritate p̄ntis
prouincialis cōcilij retinemus et reſer